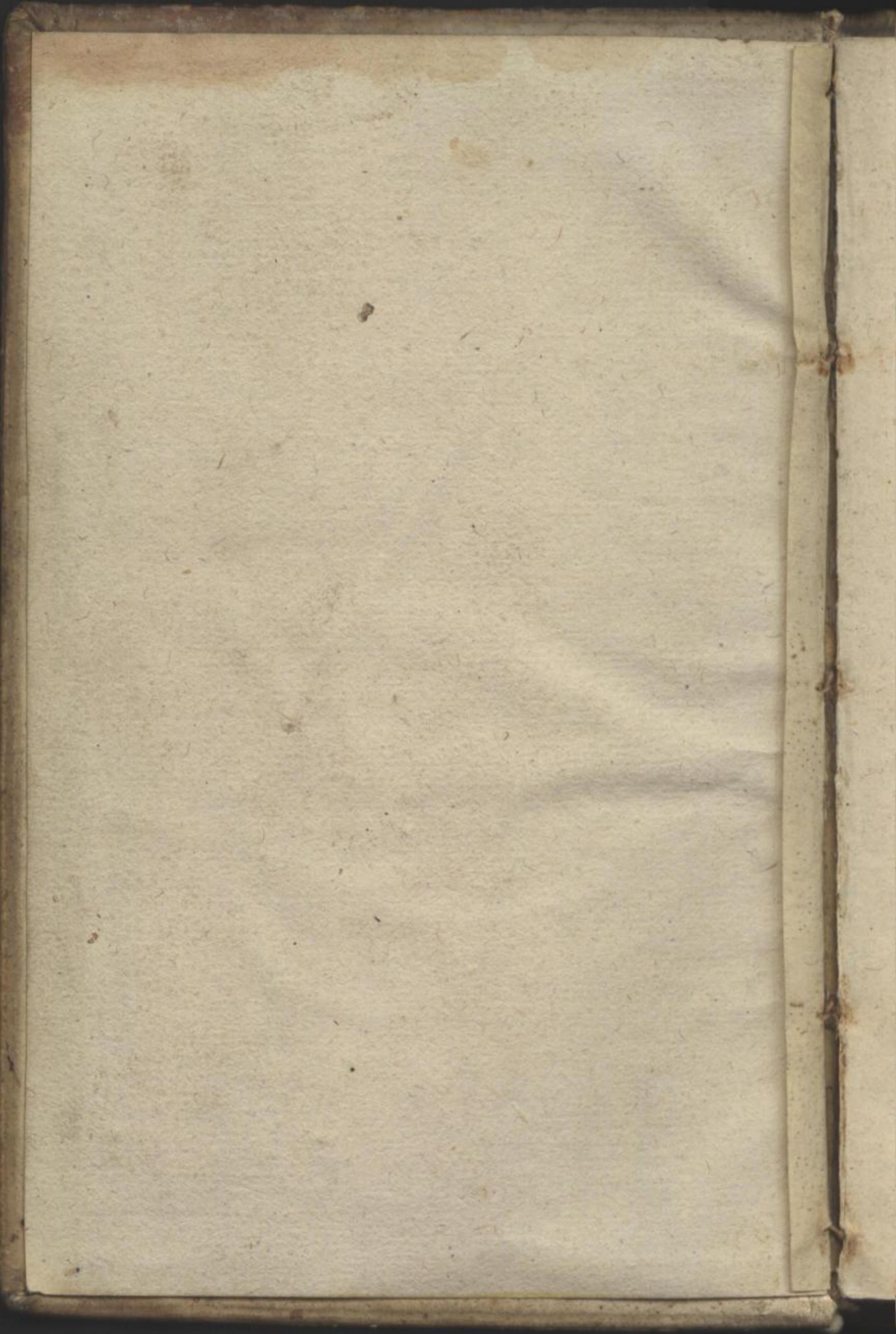

g 522

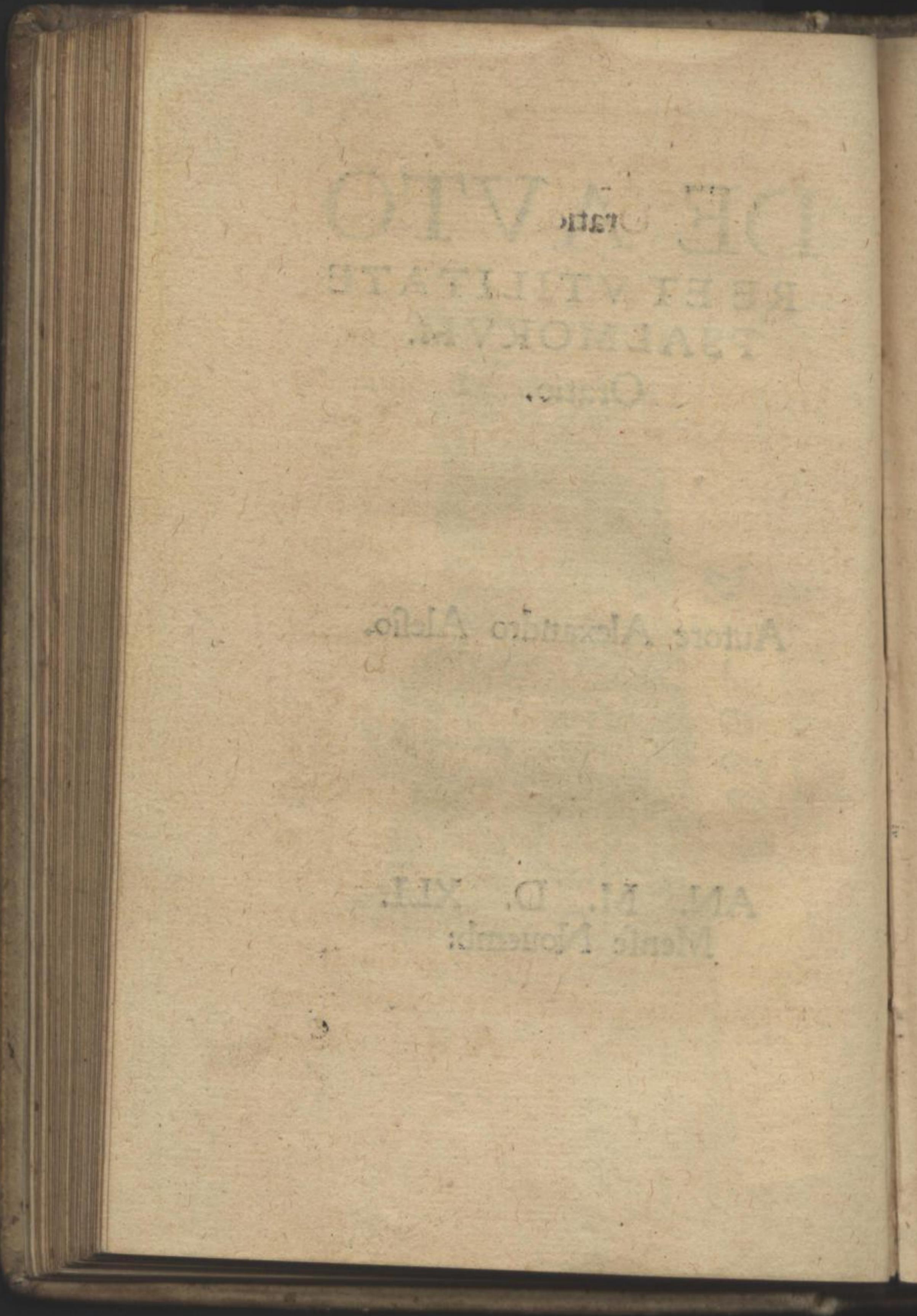
Anno. 1

DE AVTO
RE ET UTILITATE
PSALMORVM.

Oratio.

Autore Alexandro Alesio.

AN. M. D. XLI.
Mense Nouemb:

DE AVTHORE ET
VTILITATE Psalmor̄
Oratio.

ET SI NOVVM VOBIS
videri possit, auspicari orationē si-
cut poēma aliquod a diuīni numinis in-
uocatione. Nam Vates, & sacri, & pro-
phani, cū in tractatione grauis ac diffi-
ciliſ argumēti versantur, plerūq; solent
ab inuocatione ordiri. Tamen haud in-
decorū mihi pro mea professione, quæ
est de doctrina Religionis nostræ, arbi-
tratussum, hoc pium & honestissimum
Poëtarū exemplū imitari, cū sacri Va-
tis Dauidis, cœleste poëma vobis com-
mendare constituerim. Paulus. n. cum
suos hortatur Collosseñ. ad studiū psal-
morū addit de inuocatione pceptū In-
quiens. & omne quodcūq; facitis in no-
mine Dñi nři Iesu Chři facite, haud du-
bie significans pios sentire & agnoscere

A ij debet

debere hūanas vīrēs imbecilliores esse,
q̄ vt quicquā possent, presertim in cœle
stī doctrīna, sine Christī auxilio presta-
re, Id quod Poetæ etiā qui ab īnuocati-
one auspicatī sunt, declarare voluerūt.

Sed non proposui mihi imitandos,
quoslibet, etiam nostræ professionis po-
ætas, qui Ethnicotū more, operū initio
suorum diuos aut diuas īnuocant. Neq;
.n. minus Ethnicū est illud. Virgo san-
cta faue tenuem cui carmínis orsum,
Pangimus, quam illud Theognis

Συ δέ μερ κλυθι καὶ εσθλα δίδου φοῖβε ἀναξ

Hunc diuinū vatem magis mihi ad
imitādum proposui qui Εἰδωδλολατρείας,
vbiq; insectat & vere īnuocatiōis nobis
modum præscribit, & vnū ex ipsius Te-
trametrīs Iambicīs recitabo.

Tu mea labra moue sic mea lingua canet
Te dñm, qui & os hominis, & cuncta creasti
Christe

Christe logos patris Dauidis semine natus
Qui vatum versus & pia corda regis.
Vteris ut calamo scribentis voce poætæ,
Et ðeod id actus mystica verba doces.
Da precor ut doceā quæ vates dicere vellet
Ut iuuet hos iuuenes lectio nra bonos.

Christi auxilio sic inuocato, pro mea
rum virium imbecillitate, quā vt probe
agnosco, ita coram vobis fateri minime
me pudet viri doctissimi longe impares
esse rerū magnitudini de quibus dicere
institui, ac perinde peto a vobis, vt pro
vestra humanitate mihi nō solum duri
censores, verum beneuoli velitis esse pa
tronī, & in bonam partem accipiatis, co
natū hunc qualecūq; meum, etiamsi
omnino nec reb. ipsis, nec vestræ respō
deat expectationi.

Quod cum confidā me a vobis haud
difficulter impetratus esse, cūm sciatis
me neq; temeritate aliqua neq; arrogā
tia, sed pro more publico, & communī,

A iiij quæ

Quod vobis mecum impendet necessitate, ad-
ductum esse, ut de sacro quae sumpsi enar-
randum libro debeam prefari longiori
vos non onerabo oxordio, sed ad rem ip-
sam accedam.

Vtinam autem sacræ literæ sic mihi
essent in conspectu, ut possem Da-
uidis poæma proprijs argumentis qui-
bus Spiritus Sanctus in suis sacrís librís
hoc ipsum illustrauit, ornare. Profecto
nihil nunc opus esset communib. aut lon-
ge petitis rationibus, ad ipsum vobis co-
mendandum.

Non ignoro veteres illos Athanasi,
Augusti, & alios de Psalmoꝝ encomio
eleganter & copiose scripsisse, sed quia
eoꝝ orationes sunt in omniū manibus,
tantum de psalmoꝝ Authore & utilita-
te breuiter dicam.

Petit

PEt it: n. recepta consuetudōt initio
pauca dicam de Authore libri, ma-
xime cum i dubium vocari videam; nō
solum a Rabinis, verū etiam a nostris,
Vtrum Dauid sit Psalmorum archite-
ctus.

Ac de Rabinis facile est vobis scru-
pulū eximere, quare ipsi nobis Psalms
suspectos reddere voluerint, Cum Chri-
stus ipse ex psalmo dixit dominus, eorū
opinionē de Messia ch refutauerit, & A-
postoli tam claris & firmis testimonijs,
ex psalmis, Christi resurrectionē confir-
mauerint, vt ad vnam Petri disputatio-
nem aliquot Iudaeorū millia, Christum
esse verum deum sunt confessi.

De Augustini sententia in prologo
Commentarioꝝ huius carminis, que aſſe-
rit tātum nouem Psalms a Dauide fa-
ctos esse, haud scio vtrum pro tanti viri
authoritate, & eruditioꝝ tuenda, dicēdū
A iiiij sit

Sit eum istic recitasse alioꝝ s̄niām an p̄
logum illū esse suppositicum, cū in Ci-
uitatē dei li. xvij. cap. xiiij. defendat oēs
psal. a Dauide esse compositos.

Hieronymo parcēdū est, quod prin-
cipio secutus sit sui præceptoris, rabini
Barabram opinionē, cum postea in epi-
stolis aliquot, & in prefatione psalmor̄
scribat, omnes quidē psalmos a Dauide
cantatos esse, ym ad Christi personā p̄
tinere, nec seuerius de Hilario, & alijs,
qui recentiū Rabinor̄ commēta secuti
sunt iudicandum esse existimo.

Certe Augustinus refutat Rabinor̄
deliramentū, psalmos qui sic inscribunt
le Dauid mitzemor, hoc est, vt exponit
ipsi Dauid, ab alijs factos esse ex titulo
psalmi Dixit dñs, Et Hierony. ex præ-
ceptoris sententia affirmauit omēs psal-
mos Dauidis esse, quib. nomen ipsius p̄
figeret. Iam si sollicitis supputemus ar-
ticu

ticulis, inueniemus Dauidem LXXV.
psalmis επίγραφα posuisse.

De ανεπιγραφοῖς etsi Hiero. sequutus
Rabinoꝝ s̄niam, eos ascripsit Authori,
cuius nomen in p̄cedentis psal. titulo in
uenitur, tñ labefactauit ipse hanc opini
onem obijciens hunc psalmi. XCVII.
versum, Mose & Aaron in sacerdotibus
eius, & Samuel inter eos zc. non potuif
se a Mose cuius nomen in titulis proxi
me precedit dici, & conuellit hanc asser
tionem Rabinorum Paulus.ad Hebræ
os, asserens psalmum XCIII. esse Da
uidis, quē ipſi contendunt a Mose com
positum.

Deinde Apli in Actis, & Esdras in
annalib. afferunt Psal. II. et CIII. qui
ex numero XLV. ανεπιγραφῶν sunt, Da
uidis esse, nec vlla afferri pōt ratio alios
eius generis, eiusdem nō esse authoris.

De quinqꝫ & viginti reliquis qui can
A v torū

torē Salomonis, & Mosī nominā p̄ se fe-
runt, constat eorū aliquos a Dauide fa-
ctos esse, Nam ἀπόγεννα psalmi lxxij.
hoc nimirum, finiunt psalmi Dauidis fi-
lij Iessæ, declarat hunc non esse a Salo-
mone cui inscribitur factum, Et Hiero-
nymus ipse fatetur multa in eo esse quę
nequaq̄ de Salomone possunt intelligi.

Cum aut̄ hic Psal. olim fuerit omniū
postremus sicut Iudei magno consensu
fatentur & author libri, ex apogrāma-
te cognoscāt, manifestū est Dauidē esse
psalmorū omniū artificem.

Ad hæc LXXXVIII. psalmus inscribi-
tur Mitzinor filioꝝ Corach. & Maschil
Le heman, Nemo autē sic desipit, vt pu-
tet vnū carmen plures habere authores
quare ratio fateri cogit hūc psalmū his
duobus ad canendum missum esse, nō
ab ipsis factum, vt satis appareat ex lib.
annalium.

U103

Sed ni-

Sed nihil opus est multis argumentis,
cū Esdras clare scribat, sacerdotes sta-
bāt in officijs suis, & Leuitæ in organis
carminum dñi, quæ fecit rex Dauid ad
laudandum dñm. ij. Paral. vij. Et ne ca-
lumniæ pateret locus, relatiuū quæ ad
organa, & nō ad carmina pertinere, cō-
tinuo addit, Hymnos Dauid canentes
per manus suas, quare manifestum est
cantores non esse psalmoꝝ architectos

Et subscribunt huic sibi Josephus,
Aben, Huziel, Camhi, & veteres rabinī
nec vlla vñq̄ fuit q̄stio de authore psal-
morum ante tēpora Origenis qui expo-
suit psalmos tanq̄ prophetias de Ch̄o,
quæ res Rabinis bilem mouit, adeo ut
nō solum negarent psalmos a Dauide
factos, v̄metiā ipsius librum inter pro-
phetias numerādum, aut eum fuisse p
phetam.

Composuit autē suum carmen ptim
adhuc

adhuc pastor, cum custodiret oves p̄s
sui Iſai, non procul a Bethleem, celebri
apud prophetas opido, propter Christi
natiuitatē. Et suum poæma nō tā ex ar-
te quā ex consuetudine angelor̄ & sin-
gulari dono Sp̄iritus Sancti habuit. Nā
Sanctis illis pastorib., patriarchis, & p̄
phætis, qui passim in agro, positis aris,
diuinās laudes canere soliti sunt, angeli
sæpe affuerūt, & filius Dei familiariter
cum his collocutus est, eisq; sua consilia
cōmunicauit, & ex agris misit in vrbes,
ad Reges & sacerdotes arguēdos, & do-
cendam eccliam, ac regendas respub. si
cut sacra Biblia de Abraham, Iosepho
& Amos testātur. Et nato Christo an-
gelī Euangeliū cum cātu ad pastores
differunt & mittunt in Vrbem ad præ-
dicādum scribīs & principib. sacerdotū.

Sic cum Dauid a Samuele vngereſ,
fuit afflatus Sp̄iritus sancto & euasit po-
stea

stea optimus poæta, adeo vt cum procœ
res Saulis consultarent de Musico , qui
Regem furentem mulceret, Dauid om
nibus sit prelatus, vt qui iuuenis ruffus,
pulchra facie, & decoro aspectu ac peri
tissimus Citharoœdus esset, ob quæ etiā
principio a Saule in delitijs habitus est.

Et quia ad Citharam suos versus ce
cinit, Lyrico magis carmine Trimetro
nimirum, & Tetrímetro vsus est, q̄ alijs
generibus, vt testat̄ Iosephus Antiqui.
lib. vij. cap. xvij. cum ait, Expeditus Da
uid a prelijs, catica, hymnosq; vario me
tro cōposuit, alios quidē trimetros, alios
pētametros, canora Cithara decē chor
dis coaptata, hæc cum plectro percuti
tur, nabulum duodecim sonos habens
dīgitis tangit, subscribit Iosepho Sabel
licus & affirmat Dauide omnib. circa
gentibus pacatis, religionis studia com
plexum hymnos trimetros, & cum his
penta

Pentametros versus plurimos edidisse,
qui sabbatis, festisq; dieb. canerent. Cer-
te Hiero. ad Paulam Vrbicā clare ait,
illos quatuor psalmos, qui iuxta ordinē
Hebræorū elementorum scripti sunt, tri-
metro, & tetrametro iābico cōstare. nec
dubiū est quin alij psal. ȳsu scripti sunt,
& ḡna carminū posse iueniri, si tā diligē-
tes in hoc diuinō vate essemus, quā su-
mus ī scādēdis Terētij Iambicis curiosi-

Scripsit autē adhuc pastor Buccoli-
ca & Georgica, in quib. poēticū serua-
uit decorū. Et in Psal. cuius initium est,
Dñs pastor meus, deo pedum, ac bacu-
lū tribuit, vt oues in valle tenebrosa' er-
rantes a lupo, & feris defendat, Meta-
phoras ipse interpreta' pascua, irrigua-
& riuum clare fluentē esse purū ȳbnm
dei, se esse ouem errabundā, quā Deus
a leone rugiente defendat & vírga reg-
ni quam in humero gerit. id est, cruce a
diaboli tyrannide eripiat.

In al-

In altero carmine. Qui pastor es Israëlis, quod plane Georgicon est, Deū facit Vinetorē, populum Israëliticū vitem ex Aegipto translatā, & in nouali, euulsis vepribus transplātatam, hostes aprīs, & vrsīs qui sepem vineæ demoliūtur, & discerperent vitem, quæ sic excreuisset ut eius ymbra mōtes operiret, & pampini cedros superarent, cōparauit.

Ex pastore iam Aulicus factus, Heroica carmina de re militari scripsit, nā cum recens in aulā venisset, Immanem illum gigātem Goliad cum quo nullus singulare certamen inire audebat, puer adhuc inermis, occidit.

Nam Saul nō solū dehortatur eum a Duello hoc nomine quod puer esset, sed frater etiā curiosius de p̄mio a rege proposito ei, qui gigantem interficeret, percunctatē, durius tractat, iubetq; ad oues redire. Et satis apparet ex ipius ad Saulem

Saulem responsione, robur, & vires su-
pra cōem hominum cōditionem, Sicut
Samsoni, diuinitus additas esse. Sic enī
Sauli a Duello dehortantī respondit,
Pascebat seruus tuus patris sui gregem
& veniebat leo, vel vrsus, & tollebat arie
tem de medio gregis, & persequebar, &
percutiebam, eruebamq; de ore eorum
Nā & leonē, & vrsū interfeci ego ser-
uus tuus, Dñs qui eripuit me de manu
leonis, & de manu vrsi, ip̄e me liberabit
de manu Philistei huius. Et de hac insi-
gni uictoria, si Gr̄ecor̄ inscriptiōib. cre-
dendum est, Centesimū quadragesimū
quartum psalmum cecinit.

Neq; tantū viribus corporis, quā vir-
tute animi, & cōsilio oēs prīncipes vicit,
sicut Samuel cū alijs multis locis, tum
iſtic declarat, cū inquit, Dauid sedēs in
Cathedra sua sapientissimus princeps
inter tres, ipse est quasi tenerrimus lig-
ni ver

ni vermiculus qui octingentos interficit impetu uno.

Verū pietas nō p̄t diu in aula persisteret, & factore gloriā, inuidia quasi umbra sequitur, timentq; tyranni optimos quosq; & p̄stantissimos viros, quos vulgus propter virtutē mirat, quare etiam oportebat Dauidē Odyseam, de suo exilio, & errorib. ante Iliada scribere.

Nam cū victor occisi exuuias, & caput Hierosolima ferret, mulieres ex urbibus egressæ pro ἐπινειῳ canebāt, Saul percussit mille, Dauid autē decē millia, quæ vox impiū Regem adeo cōmouit, ut pro ante propositis p̄mijs pessimā ei gratiam referret, & Dauidem ex more & officio, in regio cōclauī Cithara ludētem, lancea confodere voluit, quod cum non possit hostibus prodere constituit, simulans se ei filiā in matrimoniuū collo catuꝝ, si centū Philistinoꝝ præputia ex

B bello

bello referret.

Deinde per Jonathan reconciliatum
post alterā de hostibus patriæ victoriā,
sine vlla noua offensione, lancea confo-
disset, nisi Dauid diuinitus seruatus ad
suā domū fugisset in qua etiā obseßum
cōprehendisset, nisi intempesta nocte a
coniuge, Saulis filia, per fenestrā fuisset
dimissus, de quo pículo, Quadragesimū
octauum cecinít psal.

Sed tyrannus fugientē insequitur, &
qui s' videret eos, quos tertio iā ad occi-
dendū Dauidem misisset cū ipso & Sa-
muele canētes, cogereturq; deposita ira
& assumpta Cithara psallere, tñ redijt
mox ad ingeniū, & tam diu persecutus
est donec regno pulisset. Vbi horribi-
lē impior̃ exēcationem est videre, qui
nec manifestis moniti miracul̃, desinūt
peccare contra conscientiam.

In tāta tum ægestate Dauid erat, vt
ab Achi

ab Achimelech p vrgēntī fame, panes
propositiōis acciperet, quo exēplo Chri-
stus excusauit Ap̄lōs, spicas in sabbato
vellentes, sed pro hoc necessario officio
tyrannus, Achimelech cum octoginta
quinq; sacerdotib. a Doeg Idumeo cum
id alij milites recusarent, iugulari cura-
uit, de qua sacerdotū laniena & delato-
re Idumeo, scripsit XLII. psal.

Exul iam, & ex torris factus, cogitur
ad hostes suæ gentis fugere, & ab ipsis
hospiciū postulare, vbi rursus i summū
discrimē venit. Nam mox a Palestinis
cognitus ad Achis Regem duci, a quo
derisus, sicut Christus ab Herode est di-
missus, & de hoc periculo tertio & trice-
simo psalmo ἐπίγεαφαν posuit.

Hæc est pictura exilij Christi, & for-
tunæ pioꝝ pastoꝝ, qui furentib. regib.
ex verbo Dei suauiter occinunt, vt eos
reuocent ab insania, deferunt ij ab im-
B ij pijs.

pijs & iudicant̄ primū seditiosi. & dicuntur Regi, & regno insidiari, ac clā opprimunt̄, vel occiduntur palam, Quod si effugerint, rursus apud exterros quib. sunt odiosi veniunt in piculū, Et tñ exulantī in mundo ecclīæ, Deus alicubi hospitiū parat, sicut Helię apd' Sareptanā, Christo apud Aegiptios, & nūc Dauidi apd' regē Moabiticū, cui parētes cōmendat, p eis magis quā de sua salute sollicitus, interim ip̄e in Odollam speluncā latitabat isticq; psalmū Cētesimū & quadragesimum primū comp̄osuit,

Sed cum nec sub terra tutus esset, & monitus fuisset a Propheta Gad, vt in Iudæā rediret, tertio cum Philisteis pugnauit, & vrbē Ceilam liberauit obsidione, in qua tñ veniētem Saulē expectare non audebat, quod diuinitus intellexisset, ciues quos a presenti periculo seruasset tradituros eum Sauli, quare in here mū

mū Ziph confugit, sed Sauli a Ziphitis
proditus rursum solū vertit, & Deo psal
mū quadragesimū tertium cecinit in quo
& proditorū perfidiā, & tyranni minas
fortiter contemnit. Nā Saul cū Zephī
tis eisdē peneverbis vsus est quib. Hero
des ad magos Euangelicos Abite oro,
& diligentius pquirite, ac curiosius agi
te, considerate oīa latibula eius, & addit
minas, si in terrā se obstruxerit perscrū
tabor eum cum multis millibus,

Verū Deus semp̄ suis adeſt inter pe
ricula, & reb. iā desperatis succurrīt, ac
declarat suoꝝ innocentia & pſecutorū
cruelitatē. Nam cum Saul in Heremo
Maon eū exercitu cīnxisset, & Dauid iā
desperaret se posse effugere, Deus tyrā
num auocat ad reprimēdos graffantes
in Iudaea Philisteos, Nec multo post p
pria tyranni confessione Dauidis boni
tatē declarauit, cū Saul visa ora chlamī

B iiij dis

dis suæ, quā Dauíd eí in specu, vētrem
exoneranti, abscidit, exclamauit, iusti-
or es quā ego, & alia vice, tyranno ean-
dē Deus confessionē extorsit, cū Dauid
eí Lanceā quā dormienti abstulit ostend-
isset. peccauí inquit Saul, reuertere fi-
li mi Dauid nequaq̄ post hac tibi male
faciā. Verē ip̄e toties tyranni perfidiam
expectus, & de reditu in patriam despe-
rans cū sexcentis viris, ad Regē Palesti-
norū confugit, a quo hūaniter exceptus
est, & donatus ciuitate Sicilich, sed breui
Saul ab eodem Rege occidiē, & Dauid
finem facit exilij.

Post mortem Saulis, Dauid iubente
Deo, & cōibus suffragijs, inaugurate-
rus rex, ante oīa restituit verē cultum Dei.
Nam in primis regni comitijs, orationē
habuit de reducenda archa, quæ vigin-
ti iā annos in domo Aminadab negle-
cta iacebat. Nō. n. inquit quesiuimus eā
in dieb. Saulis, Hācq̄ cū summo princi-
pum

pum, & populi applausu, ac sacerdotū
cōcentu, Hierosolima adduxit & in mō
te Sy'one collocauit.

Non indecorē sibi summus rex puta
uit ad Citharam canere, & corā archa
saltare, ob quā rem cū fuisset a sua vxo
re Saulis filia, obiurgatus in propatulo,
incredibili modestia rñdit, Viuit domi
nus qui elegit me magis quā patrem tu
um, ludā, & vilior fiam in oculis meis.

Instituit tum optimā politiā ecclesia
sticam, & ex trigintasex millibus Leui
tarū, viginti quatuor millia elegit qui ec
clesiæ inseruirent, ex quib. quatuor mil
lia erant cantores, quos in tres ordines
& virginri quatuor vices distribuit, Pri
mus Cœtus sub Asapho erat, & Hane
ba, Bemetziltim Nechoiset, id est, pphæ
tias quas Paulus ταλαύς διδακτικός vo
cat in Cymbalis æneis concrepabant.
Alter chorus cui præerat Yduthim ad
B iiiij citha,

citharam pro octaua canebant Lan-na
zeach, id ē, επινικιδης ut noster vertit, Pau-
lus οὐαύος πουδε τουτες id est suasorios. He-
man, & reliqui cantores, Benebalim, id
est, in nabulis ludebant clamot, id est,
archana quæ ὡδαι πνεύματικαι Paulo di-
cuntur, Et deum ab inestimabili poten-
tia, sapientia, & misericordia laudandū
esse demonstrat. Preter hos erant sacer-
dotes, Ianitores, Præpositi, Iudices, &
omnes ordines ecclesiastici, vt nihil de-
siderari possit in illa politia ecclesiastica
digna profecto quā non solum sacri ca-
nones, verū etiam summi Reges sibi ad
imitandum proponant.

Ac vtinā Príncipes víri sibi nō indig-
num putarent studiū doctrinæ religio-
nis, & ex tot centenis millibus sacerdo-
tum & monachorum, eligeret certum nu-
merū qui possent prodesse ecclesiæ, reli-
quis in ordinem coactis.

Post

Post cōstitutā eccliam, aggressus est
politiam, effecitq; vt singulis mensib. ha-
beret in expeditōe Viginti quatuor mil-
lia militū, destributis duodecim tribub:
populi in totidem menses. Cuilibet aūt
tribui, præfecit duces tribunos, Iudices
Centuriones, quā politiam si christiani
Reges, vel Imperator in Germania cō-
stituere posset, nihil opus esset nos tan-
topere Turcas incursiōes extimescere

Oeconomiam habuit optime consti-
tutam, & nescio vtrū quisq; potentissi-
morū regum tantū habeat in deposito,
quantū ipse se reliquisse afferit Salomo-
ni ex paupertacula sua, videlicet cētum
millia talenta auri, & mille millia talen-
ta argenti, Consiliarijs usus est prudēti-
bus & eruditis, inter quos summo loco
erat Ionathan patruus ipsius, quē libri
annaliū sapiētē & literatū fuisse testant̄
Sūmam exercuit iustitiā in imperio,
B v nec

nec pepercit illis, qui Saulē, & Iſboseth
iſpius filium occiderunt, & Ioab quē nō
audebat occidere propter seditionē, ius
sit a Salomone interfici propter prodi-
toriū homicidium, Abner & Amasa.

Quanta demū Clementia erga sup-
plices vſus sit, qua Pietate erga cognati,
& qua constantia coluerit amicitiā
hystoriæ Ionathæ, Absolon, Berzellai,
Mipheboseth, Abigail, & Semei maledi-
ci, quæ ex sacris Biblijs notæ sunt, abun-
de testātur. Et tñ, inter tot heroicas vir-
tutes, & excellentia dei dona, nō caruit
peccatis, pro quib. etiā grauissime a deo
punitus est, bello, fame, & pestilentia, si-
cut ipſe in psalmis pœnitentialib. queri-
tur, in quibus absolutā imaginem veræ
pœnitentiæ depingit.

Ante obitū cōuocatī regni primori
bus cōmendauit eis studium religiōis,
& structuram templi, & ipsius descripti-
onem

onem, quā a Deo se accēpisse dicit, trā-
dīdit Salomonī. Et ne post ipsius mortē
de regno & summo sacerdotio cōtende-
retur, curauit cōfirmari electionē Salo-
monis, & Sadoch in pontificem cōsecra-
ri, & fīnitis ceremonijs ac conuiuio, vni-
uersis benedixit, & pro Rege, ac popu-
lo Deum precatus est, Psal. lxxij. Deus
iudiciū tuum regi da. Obiit anno æta-
tis suæ lxx. & in Syone a filio Salomone
ē sepultus, Nā triginta annos natus ce-
pit imperare, & quadraginta annis reg-
nauit. Floruit aut̄ tpe belli Troiani sexā
ginta & centum annos ante Homer.

Sed lōgius quā instituerā de Autho-
re decurrit oratio. Nunc de vero vsu &
propria vtilitate psalmoꝝ, ex Pauli sen-
tentia disputabo. Vere. n. existimo, nul-
li hominū post Chrm magis perspectū
esse, quæ sit propria psalmoꝝ præ alijs
sacris librīs vtilitas, quā iþi Paulo. Et sa-
tis ap

tis appareat ex illa disputatione ad Ro-
manos, de propria sententia Euangeliū
scilicet, de remissione peccatorum per fiduci-
am solius misericordiae, quā ex Dauide
clarissime probat, contra doctores legis
Paulum vel solum, vel primū tum in ec-
clesia quidisse germanā suā psalmo-
rum.

Ipse autē cum suos hortatur Collos.
ad studiū psalmorū hanc affert causam
ut verbum Christi, id est, yea suā euange-
lij, inter nos habitet non iā quasi nouus
hospes, tantū de facie, vel ex nomine no-
tus, sed veluti familiaris ac domesticus,
qui & priuatim nobis ad mensam legat
& gratias canat, & in templo ad publicas
contiones, & omnia ecclesiastica officia
agat precentore. Ait. n. verbum Christi
abundātius, & copiosius habitare inter
nos ex doctrina, & cantione psalmorū,
quā ex alijs sacris libris.

Sunt. n. Psalmi Spūs sancti poæma,
de bea

de beato illo viro, cuius in lege dñi om̄is
meditatio est, id est, de Christo. Ut qui
non solū ipsius hystoriam nudam sicut
aliæ prophetæ, & euangelistæ, sed ipsius
meditationes, orationes, & animi affe-
ctus in vita, & morte continent, & iþius
studiū in lege dñi, quomodo ipse singu-
la in sacris libris cōprehēsa ad usum in
suis p̄cationib. contulerit, abude docēt.

Nam versus psalmi, xl. in prima pa-
gina libri scriptū est deme, ut faciā vo-
luntatē tuā, volui & legem tuā z̄e. clare
testatur Ch̄rm esse illum beatū virum,
cuius est in lege dñi voluntas, cuius stu-
dia, actus, v̄ba, in hoc poæmate descri-
buntur.

Filius dei qui olim multifariā per p̄
phætas locutus est p̄ibus per hunc su-
um p̄em cuius filius dici adeo delecta-
batur vt cecis clamantibus Iesu fili Da-
uid miserere nostri, oculos aperiret, sua
consī

consilia, & cogitatiōes, de hūani ḡnis re-
demptione, & quæ eum pro eccl̄ia pati
oportuerit, priusq̄ in suam gloriā ingre-
di posset, & quæ eccliam priusq̄ ad hāc
perueniat gloriā pati, necesse est, mon-
strauit, vt per hos psalmos in sinnm fi-
lij Dei, & in speculo illo paternę glorię,
humana mens intueri posset, & totū tri-
nitatis cōsiliū de nřa salute contēplari,
ac profecto propterea scriptū existimo
de Augusti: quod fleuerit vberime in
hymnis & canticis, suaue sonantis eccl̄e-
siæ vocib. vehementer affectus, & consi-
derans altitudinē consiliij Dei super re-
demptione generis humani.

Experientia iſpa testač abundantius
in Germania habitasse verbum Ch̄ri p
psalmoꝝ cātiones, populari lingua, quā
vlla alia ratione, & Euangeliū adhuc
apud eos qui psalmos sine mēte canūt,
aut latine canētes quasi barbaros audi-
unt, veluti nouum hospitē tantū ex no-
mine

mine notū habitare siue fructu.

Certe August. ipse clare affirmat cā
tic nib. psalmoꝝ cōmodius doceri popu
lum quā ex alijs sacris libris, huius yba
sunt. Plurimi ex his qui in ecclesiā com
meant, necꝝ aplīca præcepta facile pñt
necꝝ prophetica vel liquido discere, vel
cū didicerint, retinere, psalmoꝝ vero re
sponsa, vel intra domos, interdum etiā
in publico canunt, & propterea psalmo
rum sunt p modulos nobis aptata car
mina vt vel ætate puerili, vel adalescen
tiores moribus quasi cātilena quadam
psallentes d̄lectari videantur. O vere
admirandi Magistri, sapiens institutū,
vt simul & cantare videamur, & quod
ad vtilitatē animæ pertinet doceamur.
Hactenus Augustinus.

Quare manifestum est psalmoꝝ ve
rum vsum esse, vt pueritia & populus q
longas contiones minus intelligere pol
sunt,

Sunt ex pub: & domestica eorū cantiōe,
doctrinā euangeliū discant & sibi famili
arem faciant, Necq; Augustino, aut pa
tribus probari illum peregrina lingua,
corā indoctis boatū, a Paulo ad Coryn
thios plane prohibitū, & pro manifesta
insania derisum.

Quid vt adhuc fiat manifestius ad
dam Hieronimī testimoniū, Audiāt in
quit adolescentuli quib. psallendi in ec
clesia officium est, Deo nō voce, sed cor
de cantandum, nec in tragedorē modū
guttur & fauces dulci modulamine col
liniēdas vt in ecclesia Theatrales modi
audianē, & cantica, sed in timore & ope
re, in scientiā scripturarū, quāuis sit ali
quis vt illi solent appellare κακόφωνος ta
mē si bona opera habuerit dulcis apud
Deum cantor est, sic canat seruus Chri
sti vt nō vox canentis, sed verba placeāt
quæ audiunē, vt spiritus malus qui erat
in Sau

in Saule ejisciatur alijs qui similiter ab eo possidentur,

Proinde ex mandato Dei tenentur principes illū psalmorū abusum, & non minis Dei prophanationem tollere, & restituere verum eorum usum, maxime si volunt veram religiōis doctrinā in suis ditionib. propagari, quandoquidem psalmi populari lingua cātati, plus apd vulgus promouent euangelium quā ipsē contiones.

Nec enim in tanto verbi fastidio & cōtemptu, populus in templo ad audiendas contiones retinereb̄ nisi per cantiones, & pueri, ac virgines magis afficiuntur cantilenis, & melodia, quā doctorū eloquentia, aut reb. ipsis quæ dicuntur.

Nam pueri propter ætatem ut Aristotiles docet, nihil sponte ferunt nisi quod annexam habeat iocunditatem, Carmē aut dulcissimam rem esse mor

C talib.

talibus tantamq; esse naturæ cum mu-
sica cognitionem , vt plurimi sapientū
animam vel harmoniā esse, vel in se ha-
bere affirmarent.

Galenus probat nos ad musicam na-
tos esse, quod recens editi infantes cum
nulla re alia placari possunt, tamen nu-
tricis cantillatione mulceantur. Cicero
pro Archia in laudem poætices ait syl-
uas, & brutorū greges, ad humanæ vo-
cis cōstituisse modulationē: Habet enim
vt ferunt, hūana musica, vt affectus ho-
minū aut cōciliet, aut modereſ, si q̄s ar-
tifex certas harmonias apte moduleſ.
Pythagor. vt fer̄t spōdeos ad Phrygium
modum occinens amore Lymphatum
adulescētem , ad grauitatē immutauit,
Empedocles certis modis musices ira
parcītum iuuenem, & in cædem ruentē
ad sanitatem reuocauit. Et quanq; fabu-
losa videntur, quæ de Mercurij atq; Or-
phæi Cithara prodidere veteres, tamen
his

his Hyberbolis significabant sapientes
mirabilem esse vim musices in ciendis
affectibus. Certe Tepandrum atq; Ho
nonem apud Lesbios & Ionios, & Isme
nium apud Thebanos multis Ischiadi-
cis cruciatum eximisse, & alijs morbis
mederi solitos tradunt reꝝ gestarū scri-
ptores. Quod n a Poëta dictum est.
Frigidus in pratis cātādo rūpit anguis.
Ut poëticum figmentū cōtemni pote-
rat, nisi noster vates aspidis surdæ, & ve-
nefici incantantis sapiēter meminisset.

Quod si tātam vim habet humana
musica ad mutandos corporē & animo-
rum affectus, quanto efficacior creden-
da est cœlestis hæc & diuīna musica ad
purgādas mentes a morbis spūalibus?
Certe constat tantā Dauídicæ cithare
vim fuīsse, vt exagitatum malo demo-
ne Saulem reuocauerit ab īsania, Sic
enī i Samuele legit̄, Quotienscūq; spi-
ritus dñi malus arripiebat Saul, accepit
C ij Dauid

citharā & percutiebat manu sua, & re-
focillabatur Saul. zc.

Ac cogitate eum tum non magicas
incantationes, vel amatorias cātilenas,
cecinisse, sed suauissimos hymnos de re-
gno Christi & liberatione generis hūa-
ni a tyrrannide diaboli, per mortē Chri-
sti, quos superbissimus spiritus ferre nō
poterat, propter occultam vim diuinita-
tis, & vocis filij Dei in suo Poæmate lo-
loquentis.

Etsi. n. omnis poætica occultam vim
& afflatum numinis habeat, neq; ex p-
ceptis, sicut aliæ artes, discitur, sed opor-
tet adesse naturalem quandā vim men-
tis, & diuinū impetum ingenij, sicut Ci-
cero disputat, & ille subscribit inquiens.
Est deus i nobis agitāte calescimus illo,
Tamen certū est sanctos illos dei hōies
prophetas a Spiritu sancto φερομενος ut
Petrus ait, locutos esse, & filiū Dei Da-
uidis mentem, manus & linguam mo-
uisse

uisse in scribēdo, hoc poēmate, sicut Da
uid plane agnoscit, cū ait, Lingua mea
calamus scribe velociter scribētis, & rur
sus dixit Vir cui constitutū est de Chri
sto dei Iaecob, sp̄iritus dñi locutus est p
me, & sermo eius per linguam meam.

Profecto non existimō Christū vlli
prophetarum fuisse familiariorē, quam
suo patrī cui constitutum est de Ch̄ro,
& a Deo iuratum, de fructu ventris tui
ponam super sedem tuā, & thronus ei
us coram me sicut sol fulgebit.

Oportet eū ēsse delicatū, & Deo do
ctiorem, qui in hoc poēmate aliquid de
siderabit, in quo Deus dicit per omnia
suo cordi esse satisfactnm, & in quo fili
us Dei suas meditatiōes in lege domini
exposuit.

Continent. n. Psalmi vt dixi, Christi
meditationes de omnib. sacrīs librīs. &
C iij cōstat

MS. 100

constat Dauidem spū Christi φερόμενοι
selectissimas Biblior̄ sententias, adeoq;
omnes illius spetiosi campi i quo se Da
uid a dño pasci canit, flosculos, v'l quod
est in ipsis mellitissimū huc cōportasse,
& in centū quinquaginta psalmos velu
ti in totidem aluearij cellulis, & faui in
terstitijs digessisse.

Si quam autem cōmendationē operi
affert authoris excellētia, merito debet
hic liber nobis esse cōmendatissimus, q
a summo Heroa oīm regū & propheta
rum sanctissimo, patre Christi, Cuius is
filius dici delectabat, cuius exiliū Chri
sti & piorum in hoc mundo fortunā, cu
ius regnum, Christi regnū dictum est.
Cuius vita, Christi actus, Cuius verba,
Christi meditatiōes sunt, qui hanc præ
alijs mortalib. a Deo meruit cōmenda
tionē, Inueni viꝝ secundum cor meum
qui perficiet omnes voluntates meas.
Imo si operis v'l antiquitas, vel p̄stan
tia au

tia authori cōmendationem afferre potest, merito debet hic Poæta præ omnibus prophanis Authorib. nobis esse cōmendatior, cum constet eū philosophis nō solum omnib. veretiā poetis qui his antiquiores sunt, & omniū Poætarū, vt vetustissimo, ita sapientissimo Homero nimirū, esse antiquiore, & de rerum causis, hominū morib. ac Reipub. pacis bellicis tempore administratione, omnibus philosophis & Poætis melius scripsisse.

Multa plane rídicula sunt apud Democritum, Perminidem, Melissum, Epicurum, & alios philosophos de rerū causis, origine & finib. neq; omniū sapientissimus Aristotiles, mundum incepisse aut desitum esse potuit humana ratione videre, aut in quo consisteret vera hominis beatitudo, & fœlicitas, Hic vero noster Simonides, Pindarus, & Plato a Deo condita esse & cōseruari omnia,

C iiii non

non solum docet, veruetiam quo consilio
& ad quid a Deo condita sunt, vniuersa,
& in quo consistat vera felicitas ho-
minū, nimirū in yā Dei per suum ver-
bum cognitione,clare exponit.

Scripserunt preclare sua Buccolica,
& Georgica Hesiodus, Aratus, Theo-
critus, Virgilius & precepta rei rusticæ
ac tempestatum prognostica ex ortu &
occasu syderum tradiderunt, quā potu-
erunt ex philosophia diligentissime.

Verum hīc noster pastor, simul & po-
æta palestinus non tam ex libris quam
experientia didicit, hec oīa frustra fieri
nisi is pecorū, ac frugum incrementum
dederit, qui dat escam omni carni & p-
ducit in montib. fœnū & herbā huma-
no usui, at proinde hunc solū esse inuo-
candum, nec Cererem, liberū Venerē libi-
trides, Nymphas aut Dryades puellas,
docet.

Depinx.

Depinxit quātum poæta potuit prū
dētissime imaginem Reipub: pacis, bel
liq; tēpore Homerus, & dignus fuit qui
ab Horatio philosophis præferret his
versibus.

Qui quid sit pulchrū quid honestū aut
utile quid non,
Clarius ac melius Crysippo & Cranto
re docet.

Verum hic noster poæta certiora præ-
cepta admīnistrandę Reipub: pacis, bel
liq; tempore tradere potuit, vt qui non
ex mutis magistris, aut humana solum
ratione, sed Deo dictāte suum poæma
excepit, & longa experientia, ac rebus
bello, paceq; præclarissime gestis, suam
politiam, & Oeconomiam constituit.

Scripserunt eleganter Comoedias, &
Tragœdias, Aristophanes, Sophocles,
Terentius & Seneca, sed noster nō tur-
pes amores nec parrecidia, sed amorem
filij Dei, erga genus huinanū, qui cum
D tam

tam crudelem & ignominiosam mortē
subire fecit, concinit.

Sed superant psalmi poæmata om̄ia
quib.tamen ab hūano ingenio nihil po-
tuit artificiosius excogitari nihil sapien-
tius aut suauius dici, non solum, verum
etiam alios sacros libros , p̄pria quadā
vtilitate, propterea quod ea que sunt la-
te dispersa, per vasta volumina biblioḡ
& vulgari oratione proposita, hic in lo-
cos cōmunes, & piarum præcationum
formulas, ac suauissimos hymnos com-
posita, & poæticis ornamētis om̄nis ge-
neris sunt ornata.

Psalmi. n. vt dixi suauissimum sunt
Spiritus Sancti poæma de omnibus be-
ati illius viri qui dies ac noctes medita-
tur in lege domini , cogitationibus an-
notatis , & orationib: ex quibus verum
vsum sacræ lectiōis discere, & ad nostrā
doctrinam & consolationem transferre
possumus.
Nam

Nam psalmi generis Demonstrati-
tū Bibliacas hystorias & nudas narrati-
ones mire illustrant, & ostendunt quid
nobis in his spectandum, quid discēdū
& quomodo ad usum in vita transferē-
di sunt, ut merito hanc practicam dixe-
ris theologiam.

Hystoriae. n. qui tantū Christi & pio-
rum facta proponunt, si ad psalmos cō-
ferantur muti sunt magistri & κώφα προ
σωπα ex sanctis faciunt. In psalmis aut̄
Christum & sanctos viuentes, & loquē-
tes ac cum Deo confabulantes & ōnes
suos affectus in lœtis, perinde ac tristi-
bus, in sinum ipsius effundentes videas

Istic pios querī cernis de successu im-
piorum & cum Deo ex postulare, quare
legales promissiones de opib: & posteri-
tate eis non prætentur? & interpreta-
ti afflictiones esse signa iræ Dei, Ac p/
pemodū dubitare, & secum disputare,
D ij vtrū

vtrum sit prouidētia: & rursus Dauide
ex Euangelio respondentem, oportere
nos fieri conformes imaginis filij Dei
excremēta, & catharmata mundi, nec,
aspiciendum esse, ad præsentem impio-
rum fœlicitatem, sed ad futuras eorum
perpetuas pœnas, & cogitandum de il-
la futura gloria, quam oculus non vidit
nec auris audiuit, nec in cor hominis af-
cendit, quam præparauit Deus eis, qui
momentaneas tribulatiōes hic p Chri-
sto patiuntur.

Psalmi Didascalici, pœnitentiales p-
sertim, depingūt nobis absolutam ima-
ginem veræ pœnitentiæ, & voces mori-
entium, ac pro sensu iræ Dei desperatio-
ni proximorum grærelas, nusq; inueni-
es mortem, aut inferos melius suis colo-
ribus depictedos esse, quā in his psalmis,
vbi omnia atra, tristia, iræ & furoris dei
plena sunt, tantaq; est vis Dauidicæ Ci-
tharae, vt saxeæ & lapidea corda molli-
liat,

liat non solū, sed etiam conterat sui car
minis melodia, & non sicut de Mercu
rio fabulātur, sed reuera artificiosa mu
sica suę Citharæ, animos ad inferos de
trudat.

Sic in propheticis psalmis hīc noster
Sophocles, & Seneca Tragœdiam mor
tis Christi copiosius & clarius ipsis qui
spectatores erāt apostolis descripsit, &
Christum extra hominū conspectū pro
sequiſ & ad inferos vſq; deducit. Et rur
sus, hīc noster Simonides Amphion, &
Orpheus, Christum sua Citbara, & de
cachordo psalterio, a morte excitat, &
cum īgenti triumpho supra astra cum
mille myriadibus canētium comitatur,
nec deserit, donec ad dextram patris in
summa maiestate confederit.

Rursus in psalmis gratiarū actionis
absoluta, quædam imago viuificatiōis,
depicta est, videasq; Dauidem despera
D iij tos

tos iam ex profundo inferni, fiducia misericordiae, euocare, erigere, consolare, adeoq; de sua salute certos, & securos reddere, ut morti & inferis insultent & se ad laudandum Deum exsultent, omnesq; suas vires exerunt, & vniuersas creaturas. Hortantur ad agendas deo gracias, ad canendum filijs Adam imensam Dei bonitatem, & misericordiam.

Et vere quidem ab Augustino dictum est Psalmos esse exercitium cœlestium spirituum, & officium angelorum, per quos, nos qui hic ad flumina babylonis & in valle lachrimarum sedemus, ad imitationem cœlestis Hierusalem, corde, & voce laudamus Deum & prædicamus inestimabilem dei potentiam, sapientiam, honorē, amplitudinē, magnificenciam, res memorabiles, vim miraculorum, & gloriā regni Dei & seruatoris nostri Iesu Christi.

mag

Magnam Homero cōmendationē
affert , quod summus orbis monarcha
Alexander magnus hunc sibi poætam
præ omnibus libris familiariorēm fece
rit , & cum somno primū e manib⁹ de
posuerit , ac Ceruicali commendauerit
custodiendum , sed multo chariorem no
bis psalmorum librum reddere debent
exempla sanctorum inde vſq; ab initio
qui hunc librum præ omnibus sacrī ſi
bi magis familiariorēm fecerunt , Imo
Christi sanctorum omnium capitī fa
ctū nobis hos hymnos charissimos fa
cere debet , qui frequenter in oratione p
noctans & caput super ceruicalis crucis
inclinās in pace dormitus hos orauit

Beatus Augustinus psalmorum can
tione adeo affectus est , vt ſæpe vberri
mas lachrīmas effuderit , & moritus
iussit psalmos pœnitentiales in pariete
quæ erat e regione lecti in quo iacebat ,
D iiiij de

describī, & in ijs meditabatur dieb. suæ
egritudinis & orabat.

Propositum enim est hoc poæma a
deo ecclesiæ omniū temporum, seu for-
mula quædam officij ecclesiastici, i quo
Deus vult laudari, & iussit nos sp̄iritus
Sanctus hoc suo poæmate esse conten-
tos, adeo vt Amos propheta pro idola-
tris habuerite eos qui sua carmina simul
in ecclesia cum psalmis Dauidis cani vo-
lebant, cum inquit, Putant sua carmina
Dauidis versibus similia esse. Nam vt
Paulus inquit, Nescimus quid orare de-
beamus sicut oportet, sed sp̄iritus adiu-
uat infirmitatem nostram, & orat pro
nobis gemitibus inenarrabilibus, ac p-
inde Athanasius hortat omnes ad De-
um oratiōe accessuros, vt animorū affe-
ctus & verba ad has formulas compo-
nant, & ipse pro mirabili varietate hu-
manorum affectuum Psalmos ad for-
mulas orationum accomodauit.

Sed

Sed Diabolus, vt omnēs alias ordi
nationes Dei peruertere, & ad abusum
transferre nos docuit, sic effecit, vt puta
remus Boatum & murmur psalmorū si
ne mente esse cultum Dei, & ex opere
operato, vt loquuntur, mereri remissio
nem peccatorū, hinc nati sunt exequiæ
pro defunctis, & alij abusus psalmorū i
Collegijs & monasterijs.

Et iam cum videt Diabolus hanc su
am fraudem detectam esse, & psalmos
sic lingua populari redditos, vt posset
quisquis ex Germanica versione melius
psalmos intelliger, quā olim ex patrum
cōmentarijs, alia arte conatur nobis eri
pere, ingens hoc dei beneficium, scilicet
per ingratitudinem, & nescio per quos,
imperitis persuasum est, satis esse audi
re contiones, & psalmos istic in templo
pro v̄su magis quā ex animi affectu cā
tare, & a priuata oratione non aliter q̄
D v ab hy

ab hypocrisi abhorrendum esse.

Sed hoc mihi credite, est diaboli sophistica, qui dum vidi sublatum iri abusum psalmorum, voluit rem ipsam & ym eorum usum tolli, Scit. n. Deum mādasse orationem psalmorum, non tantum quia velit per hos a nobis colī, & nos ei gratias in his hymnis agere, quā quod intel ligat ingentem ad nos ex eoru lectione & meditatione reddituram esse utilitatē, & nos posse ex psalmis venificas serpentis incantatiōes & syrenū illecebras quibus miseris mortalib. somnū immittit, ac in inferos demergit, posse eludere.

Habet n. Diabolus suam musicam, suam poæticam & organa, ac decachordo decem capitalium vitiorū, nos a studio psalterij decem mandatorū, auocat, An non suauiter sonabat fides ambitiōis, in paradiſo, quæ fidem, facili mu lieri excusſit, & sibilus serpentis, eritis si
cut dij

cut Diij quæ prothoparentes dementa-
uit ab ambiendam diuinitatem? Mira-
bilem fuisse musicam oportet, & timo-
thei modis quib: Alexāder magnus ad
bellum accendebatur multo excellenti-
orem, quæ primis hominibus persuasit
illud dulce bellū inexpertis. Et quanta
sit vis Chordæ Venereæ in Dauide vi-
demus, qui decachordum decalogi pro-
huius dulcedie abiecit. Sed insitū nob̄ a
serpēte venenū, suauius sonare facit, Ci-
thareæ Citharam, & Martis mauortia
bella, quā psalteriū decē mandatorum.
Videmusq; omnes poætas fœlicissimos
esse, cū res Martis, ac Veneris tractant
& Musicā atq; poæticam q; olim sacræ
erant, & ad diuinas res celebrandas in-
stitutæ, ad canēdos amores, bella, ac fu-
rores prostitutas esse, & nullū poëma es-
se dulce mortalibus, quod sales Veneris
& Martis cædes inspersos non habeat,
Et ad hanc ingenij deprauationem ac-
cedūt

cedunt aliæ artes Diaboli, ac primū vt
dixi, eripuit nobis diuini Poæmatiſ in-
tellectum, ex quo petenda erant reme-
dia contra ipsius incantationes. Deinde
alia impostura, nunc in totum, hunc li-
brum, nobis e manib. excusſit.

Sed non ſinamus Diabolū hac pue-
rili ſophiſtica nobis imponere & eripe-
re e manib. inestimabilē theſaurū medi-
tationū Ch̄ri de tota lege dñi., ſed Deo
agamus gratias ex animo, pro reddita
nobis ingenti luce, cum in alijs libris p̄
pheticis, tum etiā in propria, & vera v̄r
versione psalmoꝝ, & hanc noſtrā grati-
tudinem, oſtendamus, promptitudine
audiendi hos enarrari, vt poſſimus ip-
ſi melius in eorū lectione, meditatione,
& oratione proficere, & alios docere, ac
cōmonefacere, vt omnes vna, in psalmis
hymniſ, & canticiſ ſpiritualibus voce &
mēte canamus ei gratiam qui per hos,
verbum

verbū Christi, & veram doctrinā Euā
gelij, voluit inter nos abunde habitare.

DIXI.

Francofordiæ ad Oderam In
officina Ioannis Hanaw
Mense vt sup. excusum.

INTIMATIO LECTIONIS THEO, logicæ.

Quod olim promisi prælecturum
me Dauidis hymnos Nunc, volē
te Deo, prestabo. Nec tñ Paulū mancū
manere pmittā, sed alternis dieb:in Da
uide, alternis in Paulo prælegā. Cū aūt
ep̄la ad Roma. absolutā totius scriptu
ræ methodū, & grauiſſimā cōtrouersi
arū, quæ hoc tpe in eccl̄ia agitant, expli
cationē contineat, debet ipsa per se vtili
tas, q̄ vere maxima est, inuitare studio
sos, vt hanc lectionē libenter audiāt. Et
iam accedūt psalmi qui sunt ceu practi
ca theologia, & Christi meditatiōes, ac
orationes de tota lege dñi, & omnib:fa
cīs librīs. Nā Chrūs est ille vir beatus,
de quo in prima pagina lib: scriptū est,
quod omnis ipsius meditatio, ac volun
tas

tas sit in lege dñi. Sed encomium psal
morum vscp ad meam præfationē diffe
ram. Iam polliceor me optima fide, &
quanta possum diligentia vtrumq; Au
thorem expositurum. Præfabor autē
ad Diem Lunæ proximum. Interim
in his vacationib: Vindemialib: pergā
in Paulo.

Alexander Alesius.

Terrier für die Medizinal- und Chirurgische
Akademie von Dantzig

1730.03.21. 1730.03.21. 1730.03.21.

Landesschule Grimma

Datum der Entleihung bitte hier einstempeln!

25.8° 2079t /

